***Statws** This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.*

OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2022 Rhif 220 (Cy. 70)

LLYWODRAETH LEOL, CYMRU

Rheoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) (Diwygio) 2022

Gwnaed - - - -	*3 Mawrth 2022*
Gosodwyd gerbron Senedd Cymru - - - -	*7 Mawrth 2022*
Yn dod i rym - -	*28 Mawrth 2022*

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adran 1(3)(a)(**1**) o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011(**2**), yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn.

Enwi a chychwyn

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) (Diwygio) 2022.

(2) Daw'r Rheoliadau hyn i rym ar 28 Mawrth 2022.

Diwygiadau i Reoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) 2012

2. Yn lle'r Atodlen i Reoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) 2012(**3**) (Arolwg o Ymgeiswyr Llywodraeth Leol yng Nghymru), rhodder yr Atodlen i'r Rheoliadau hyn.

Rebecca Evans
Y Gweinidog Cyllid a Llywodraeth Leol, un o Weinidogion Cymru

3 Mawrth 2022

(**1**) Gweler y diffiniad o "rhagnodedig" yn adran 175.
(**2**) 2011 mccc 4.
(**3**) O.S. 2012/685 (Cy. 93), a ddiwygiwyd gan O.S. 2016/1220 (Cy. 291).

YR ATODLEN Rheoliad 2

"YR ATODLEN Rheoliad 3

Arolwg o Ymgeiswyr Llywodraeth Leol yng Nghymru

Rhan 1: Gwybodaeth weinyddol

Darparwch yr un manylion isod â'r rheini a roddwyd ar eich ffurflen enwebu neu ffurflenni enwebu.

1. Nodwch **3 nod olaf cod post eich cartref.**
Er enghraifft, ar gyfer 'CF10 4LG' nodwch 4LG.

2. Nodwch **3 nod olaf eich cyfenw.**
Er enghraifft, ar gyfer 'MURPHY' nodwch PHY.

3. Nodwch **ddiwrnod** eich **dyddiad geni.**
Er enghraifft, ar gyfer '06/12/1992' nodwch 06.

Rhan 2: Gwybodaeth am yr ymgeisydd (i'w defnyddio wrth gynnal yr arolwg cyn yr etholiad)

4. Ym mha etholiad ydych chi'n sefyll?

Ticiwch un blwch.

☐ Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol

☐ Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref

☐ Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref hefyd

5. Pa blaid, os unrhyw un, ydych chi'n ei chynrychioli?

Ticiwch un blwch.

☐ Annibynnol

☐ Plaid Cymru

☐ Plaid Geidwadol Cymru

☐ Plaid Lafur Cymru

☐ Democratiaid Rhyddfrydol Cymru

☐ Arall (nodwch isod)

6. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i **Gyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol** yn y gorffennol?

Ticiwch un blwch.

☐ Naddo

☐ Do, a chefais fy ethol

☐ Do, ond ni chefais fy ethol

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 6 y mae angen gofyn Cwestiwn 6A.

6A. Faint yw cyfanswm nifer y **blynyddoedd** y buoch yn gwasanaethu fel **Cynghorydd Sir neu fel Cynghorydd Bwrdeistref Sirol**?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Sir neu fel Cynghorydd Bwrdeistref Sirol.

7. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i **Gyngor Cymuned neu i Gyngor Tref** yn y gorffennol?

Ticiwch un blwch.

☐ Naddo

☐ Do, a chefais fy ethol

☐ Do, ond ni chefais fy ethol

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 7 y dylid mae angen gofyn Cwestiwn 7A.

7A. Faint yw cyfanswm nifer y **blynyddoedd** y buoch yn gwasanaethu fel **Cynghorydd Cymuned neu fel Cynghorydd Tref**?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Cymuned neu fel Cynghorydd Tref.

Rhan 3: Gwybodaeth am yr ymgeisydd (i'w defnyddio wrth gynnal yr arolwg ar ôl yr etholiad)

4. Ym mha etholiad wnaethoch chi sefyll?

Ticiwch un blwch.

☐ Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol

☐ Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref

☐ Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref hefyd

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol" i Gwestiwn 4 y mae angen gofyn Cwestiwn 4A .

4A. Rydych wedi dweud eich bod wedi sefyll i gael eich ethol i **Gyngor Sir neu i Gyngor Bwrdeistref Sirol**.

Gawsoch chi eich ethol?

Ticiwch un blwch.

☐ Do

☐ Naddo

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref" i Gwestiwn 4 y mae angen gofyn Cwestiwn 4B.

4B. Rydych wedi dweud eich bod wedi sefyll i gael eich ethol i **Gyngor Cymuned neu Gyngor Tref**.

Gawsoch chi eich ethol?

Ticiwch un blwch.

☐ Do

☐ Naddo

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref hefyd" i Gwestiwn 4 y dylid gofyn Cwestiwn 4C.

4C. Rydych wedi dweud eich bod wedi sefyll i gael eich ethol i **Gyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol a Chyngor Cymuned neu Gyngor Tref** hefyd.

Gawsoch chi eich ethol?

Ticiwch un blwch.

	Do	Naddo
Cyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol	☐	☐
Cyngor Cymuned neu Gyngor Tref	☐	☐

5. Pa blaid, os unrhyw un, oeddech chi'n ei chynrychioli?

Ticiwch un blwch.

☐ Annibynnol

☐ Plaid Cymru

☐ Plaid Geidwadol Cymru

☐ Plaid Lafur Cymru

☐ Democratiaid Rhyddfrydol Cymru

☐ Arall (Nodwch isod):

6. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i **Gyngor Sir neu Gyngor Bwrdeistref Sirol** yn y gorffennol?

Ticiwch un blwch.

☐ Naddo

☐ Do, a chefais fy ethol

☐ Do, ond ni chefais fy ethol

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 6 y mae angen gofyn Cwestiwn 6A.

6A. Faint yw cyfanswm nifer y **blynyddoedd** y buoch yn gwasanaethu fel **Cynghorydd Sir neu fel Cynghorydd Bwrdeistref Sirol**?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Sir neu fel Cynghorydd Bwrdeistref Sirol.

7. Ydych chi wedi sefyll i gael eich ethol i **Gyngor Cymuned neu i Gyngor Tref** yn y gorffennol?

Ticiwch un blwch.

☐ Naddo

☐ Do, a chefais fy ethol

☐ Do, ond ni chefais fy ethol

Dim ond os rhoddwyd yr ateb "Do, a chefais fy ethol" i Gwestiwn 7 y mae angen gofyn Cwestiwn 7A.

7A. Faint yw cyfanswm nifer y **blynyddoedd** y buoch yn gwasanaethu fel **Cynghorydd Cymuned neu fel Cynghorydd Tref**?

Dylech gynnwys pob cyfnod y buoch yn gwasanaethu fel Cynghorydd Cymuned neu fel Cynghorydd Tref.

Rhan 4: Nodweddion yr ymgeisydd

8. Beth yw eich rhyw?

Ticiwch un blwch.

☐ Benyw

☐ Gwryw

9. Ydy'r rhywedd rydych chi'n uniaethu ag ef yr un peth â'r rhyw a gofrestrwyd pan gawsoch chi eich geni?

Ticiwch un blwch.

☐ Ydy

☐ Nac ydy (Nodwch isod)

☐ Gwell gen i beidio â dweud

10. Ym mha ystod oedran oeddech ar eich pen-blwydd diweddaraf?

Ticiwch un blwch.

☐ 18-24 oed

☐ 25-29 oed

☐ 30-34 oed

☐ 35-39 oed

☐ 40-44 oed

☐ 45-49 oed

☐ 50-54 oed

☐ 55-59 oed

☐ 60-64 oed

☐ 65-69 oed

☐ 70-74 oed

☐ 75-79 oed

☐ 80 oed neu'n hŷn

11. Oes gennych chi gyfrifoldebau gofalu?

Ticiwch bob un sy'n gymwys.

☐ Oes, mae gen i gyfrifoldeb rhiant am blentyn 16 oed neu'n iau

☐ Oes, mae gen i gyfrifoldebau gofalu am aelod o'r teulu

☐ Oes, mae gen i gyfrifoldebau gofalu am rywun nad yw'n aelod o'r teulu

☐ Nac oes, nid oes gen i gyfrifoldebau gofalu am neb

12. Ydych chi'n ymwybodol am y Cyfraniad tuag at Gostau Gofal a Chymorth Personol (a arferai gael ei alw'n Lwfans ad-dalu costau gofal) sydd ar gael i Gynghorwyr?

Ticiwch un blwch.

☐ Ydw, rwy'n gwybod am y lwfans ac wedi manteiso ar y cynnig

☐ Ydw, rwy'n gwybod am y lwfans ond nid wyf wedi manteisio ar y cynnig

☐ Nac ydw, nid wy'n gwybod am y lwfans

13. Beth yw eich grŵp ethnig?

Ticiwch un blwch.

A. Gwyn

☐ Cymreig, Seisnig, Albanaidd, Gwyddelig Gogledd Iwerddon neu Brydeinig

☐ Gwyddelig

☐ Sipsi neu Deithiwr Gwyddelig

☐ Roma

☐ Unrhyw gefndir Gwyn arall (nodwch isod)

B. Grwpiau cymysg neu amlethnig

☐ Gwyn a Du Caribïaidd

☐ Gwyn a Du Affricanaidd

☐ Gwyn ac Asiaidd

☐ Unrhyw gefndir cymysg neu amlethnig arall (nodwch isod)

C. Asiaidd, Asiaidd Cymreig neu Asiaidd Prydeinig

☐ Indiaidd

☐ Pacistanaidd

☐ Bangladeshaidd

☐ Tsieineaidd

☐ Unrhyw gefndir Asiaidd arall (nodwch isod)

D. Du, Du Cymreig, Du Prydeinig, Caribïaidd neu Affricanaidd

☐ Affricanaidd

☐ Caribïaidd

☐ Unrhyw gefndir Du, Affricanaidd neu Garibïaidd arall (nodwch isod)

E. Grŵp ethnig arall

☐ Unrhyw grŵp ethnig arall (nodwch isod)

14. Beth yw eich crefydd?

Ticiwch un blwch.

☐ Dim crefydd

☐ Cristion (pob enwad)

☐ Bwdhydd

☐ Hindŵ

☐ Iddew

☐ Mwslim

☐ Sikh

☐ Gwell gen i beidio â dweud

☐ Unrhyw grefydd arall (nodwch isod):

15. Pa un o'r canlynol sy'n disgrifio orau eich cyfeiriadedd rhywiol?

Ticiwch un blwch.

☐ Heterorywiol neu strêt

☐ Hoyw neu lesbiaidd

☐ Deurywiol / Bi

☐ Gwell gen i beidio â dweud

☐ Unrhyw gyfeiriadedd rhywiol arall (nodwch isod):

16. Ydych chi'n gallu deall, siarad, darllen neu ysgrifennu Cymraeg?

Dewiswch bob un sy'n gymwys.

☐ Yn deall Cymraeg llafar

☐ Yn siarad Cymraeg

☐ Yn darllen Cymraeg

☐ Yn ysgrifennu Cymraeg

☐ Dim un o'r uchod

17. Pa iaith y mae'n well gennych gyfathrebu ynddi'n broffesiynol?

Ticiwch bob un sy'n gymwys.

☐ Saesneg

☐ Cymraeg

☐ Arall, gan gynnwys Iaith Arwyddion Prydain (nodwch isod):

Addysg a chyflogaeth

18. Oes gennych chi unrhyw rai o'r cymwysterau isod?

Ticiwch bob un sy'n gymwys.

TGAU neu gymwysterau cyfatebol

☐ 5 neu fwy o gymwysterau TGAU (A*-C, 9-4), Lefel O (llwyddo), TAU (gradd 1) neu Fagloriaeth Cymru: Canolradd

☐ Unrhyw gymwysterau TGAU, Lefel O neu TAU eraill (unrhyw radd), cwrs Sgiliau Sylfaenol neu Fagloriaeth Cymru: Sylfaen

Lefel A, AS neu gymwysterau cyfatebol

☐ 2 neu fwy o gymwysterau Lefel A (Safon Uwch), 4 neu fwy o gymwysterau Lefel AS (Safon UG), neu Fagloriaeth Cymru: Uwch

☐ 1 Lefel A (Safon Uwch), 2–3 Lefel AS (Safon UG)

☐ 1 Lefel AS (Safon UG)

NVQ neu gymwysterau cyfatebol

☐ NVQ lefel 4 ac uwch

☐ NVQ lefel 3, BTEC Cenedlaethol, OND neu ONC, Crefft Uwch City and Guilds

☐ NVQ lefel 2, BTEC Cyffredinol, Crefft City and Guilds

☐ NVQ lefel 1

Lefel gradd neu uwch

☐ Gradd, gradd sylfaen, HND neu HNC neu uwch

Cymwysterau eraill neu ddim cymwysterau

☐ Unrhyw gymwysterau eraill (gan gynnwys cymwysterau proffesiynol), heb wybod beth sy'n cyfateb iddynt

☐ Dim cymwysterau

19. Beth yw eich statws cyflogaeth cyfredol?

Ticiwch bob un sy'n gymwys.

☐ Mewn cyflogaeth lawnamser

☐ Mewn cyflogaeth ran-amser

☐ Hunangyflogedig

☐ Di-waith

☐ Myfyriwr llawnamser

☐ Myfyriwr rhan-amser

☐ Wedi ymddeol / Wedi ymddeol yn rhannol

☐ Ar absenoldeb rhiant (mamolaeth, tadolaeth, mawbysiadu etc.)

☐ Yn gofalu am deulu neu gartref

☐ Salwch hirdymor neu anabl

☐ Ar un o gynlluniau hyfforddiant y llywodraeth

☐ Gweithiwr di-dâl mewn busnes teuluol

☐ Gofalwr di-dâl

☐ Arall (nodwch isod):

20. Pa gategori sy'n disgrifio orau eich sector cyflogaeth cyfredol neu ddiweddaraf?

Ticiwch un blwch.

☐ Y sector cyhoeddus

☐ Y sector preifat

☐ Y sector gwirfoddol

☐ Y lluoedd arfog

☐ Arall (nodwch isod):

21. I ba rai o'r clybiau neu'r mudiadau hyn, os o gwbl, rydych chi'n rhoi o'ch amser am ddim ar hyn o bryd? *Dewiswch bob un sy'n gymwys.*

☐ Mudiad elusennol

☐ Ysgol neu grŵp pobl ifanc

☐ Grŵp tenantiaid / preswylwyr neu grŵp gwarchod cymdogaeth

☐ Grŵp crefyddol

☐ Grŵp / mudiad pensiynwyr

☐ Clwb chwaraeon

☐ Grwpiau celfyddydol (e.e. drama, cerddoriaeth, celf neu grefft)

☐ Grŵp amgylcheddol

☐ Amgueddfa / safle treftadaeth

☐ Grwpiau cymunedol

☐ Clwb neu fudiad arall

Nam neu gyflyrau iechyd

22. Ydych chi'n eich ystyried eich hun yn berson anabl?

☐ Ydw

☐ Nac ydw

☐ Gwell gen i beidio â dweud

23. Oes gennych chi unrhyw un neu unrhyw rai o'r canlynol:

Ticiwch bob un sy'n gymwys.

☐ Nam corfforol

☐ Nam ar y synhwyrau

☐ Anabledd dysgu neu nam dysgu

☐ Cyflwr iechyd meddwl

☐ Niwrowahaniaeth

☐ Arall (nodwch isod)

24. Ydych chi'n gwybod am Gronfa Mynediad i Swyddi Etholedig Cymru?

Ticiwch un blwch.

☐ Ydw, rwy'n gwybod am y gronfa ac wedi derbyn arian ohoni

☐ Ydw, rwy'n gwybod am y gronfa ond heb dderbyn arian ohoni

☐ Nac ydw, nid wy'n gwybod am y gronfa".

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio Rheoliadau Arolygon Etholiadau Lleol (Cymru) 2012 ("Rheoliadau 2012").

Mae adran 1 o Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011 yn gosod dyletswydd ar awdurdod lleol (cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol) i gynnal arolwg, neu drefnu i gynnal arolwg, drwy ofyn cwestiynau rhagnodedig i ymgeiswyr sy'n sefyll i gael eu hethol yn gynghorwyr i gyngor y sir neu'r fwrdeistref sirol neu i gyngor cymuned yn ardal yr awdurdod lleol. Fel arall, caniateir cynnal yr arolwg yn llwyr ar ôl yr etholiad cyffredin, o'r ymgeiswyr llwyddiannus ac aflwyddiannus fel ei gilydd.

Mae Rheoliadau 2012 yn rhagnodi'r cwestiynau y mae rhaid eu gofyn wrth gynnal arolwg.

Mae Rheoliad 2 o'r Rheoliadau hyn yn disodli'r arolwg a nodir yn yr Atodlen i Reoliadau 2012, ac yn rhoi arolwg newydd ("yr Arolwg Newydd") yn ei le. Mae'r Arolwg Newydd yn gwneud mân ddiwygiadau i'r arolwg blaenorol, gan gynnwys darparu atebion dewisol ychwanegol i gwestiynau penodol a newid geiriad rhai cwestiynau. Mae'r Arolwg Newydd hefyd yn gofyn cwestiynau ychwanegol mewn perthynas ag ymwybyddiaeth o'r Cyfraniad tuag at Gostau Gofal a Chymorth Personol, a Chronfa Mynediad i Swyddi Etholedig Cymru.

Ystyriwyd Cod Ymarfer Gweinidogion Cymru ar gynnal Asesiadau Effaith Rheoleiddiol mewn perthynas â'r Rheoliadau hyn. O ganlyniad, lluniwyd asesiad effaith rheoleiddiol o'r costau a'r manteision sy'n debygol o ddeillio o gydymffurfio â'r Rheoliadau hyn. Gellir cael copi oddi wrth y

Tîm Democratiaeth, Amrywiaeth a Chydnabyddiaeth Ariannol, Llywodraeth Cymru, Parc Cathays, Caerdydd, CF10 3NQ.